

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udrag fra Ritorneller [Hvor hans Manerer ere ridderlige!] (DK)

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 194.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875154484208/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

Ritorneller

Hvor hans Manerer ere ridderlige!
Kun Skade, at hans ene Øie skeler,
Og at hans Handlinger er lidderlige.

I fire Døgn med Breve bombeertees;
Den femte Aftensund parlemeteertes;
Og sjette Nat hvad saa? – capituleertes.

Blomst af Forglemmigeien!
Man finder dig; man fæster dig ved Hjertet,
Og om et Øieblik, saa er du tabt paa Veien.

Blomst af Reinekloden!
Du svulmer alt – o snor dig ei formeget!
Husk, at din Frugt skal blive rund og moden.

Blomst af Skarntyden!
Ræk mig dit Bæger! det er fuldt til Randen,
Men jeg vil tomme denne Skaal for Dyden.

Blomst af Skovsyren!
Stol ei for trygt paa din fredede Uskyld,
Tørstig og ludende nærmer sig Tyren.

Han kunde havt, hvad jeg i Aftes fik,
Det Fjog, der fordrede en Lyd, et Ja –
Kan den forstaae et Ord, der ei forstaaer et Blik?

Hvad klapper du Anselmo for, Ulrikke,
Og piner ham med dine søde Blikke –
Den Steen, du ei kan vælte, lad den ligge.

Hvortil nytte de evige Klager!
See dig om efter alkens Sager –
Ingen faaer nyt Brød, uden han bager.

Ved et Forræderie af Silkekjolen,
Idet hun sprang med Lethed ud af Vognen,
Saa man – det Hemmeligste under Solen.

Hun satte sig med Ærbarhed paa Stolen,
Men under den forraadte Silkekjolen
De nydeligste Lægge under Solen.

Med Gratie sig Dandsens Rækker krydse,
Vel hundred Fodder svæve over Gulvet –
To af dem gad jeg have Lov at kysse.

Er det ei skrækkelig kedsommelig,
At Bertha, der ifjor var saa guddommelig,
Iaar er gift og høifrugtsommelig.

Blomst af Jasminen!
Din lange Haarlok har jeg gjemt i Silke,
Lagt paa mit Hjerter skal den lindre Pinen.

Svøb dig i Pelsen og den bløde Muffe;
Du er saa tryg, skjøndt vi hinanden puffe,
I min Kareet, som i din Moders Skuffe.

Blomst af Lilieconvallen!
Tidt føles Magten af rhetorisk Svada,
Men du beseirer med en barnlig Lallen.

Blomst af Riddersporen!
Din Silkekjoles Slæb opløfter Pagen,
Forfra den løftes af Majoren.

Den sødeste af alle Luiser,
At hun elsker mig, at hun elsker mig,
Er en af hendes Capricer.

Blaa Petersilie
Fyldt i en Kylling og lagt om en Osters
Smager Du bedre end Blad af en Lilie.

Gronne Agurker!
Vantrevne, sure, forhærdede Kegler!
Lykkelig hvor kun er saadanne Skurker!

Cactus, som med Purpurbægret blusser!
Ti Aar jeg saae dig tornefuld og treven,
Nu, ved din Blomstring, jeg med Rette studser.

Rosenknop saa fager!
Giv mig et Kys; to giver jeg tilbage;
Saa kan du ikke sige, jeg bedrager.

Rør ei min Lok! Jeg er usynlig smykket!
Paa dette Sted – her hvor min Tinding brænder –
Har hun sin Læbes Rosenmærke trykket!

Ja, jeg bekjender høit og lydelig:
Næst ham, jeg elsker dig, – næst ham, – fast mere –
Ak Gud! kan du forstaae mig? er jeg tydelig?

Farvel! – bød hun – Farvel! – Der var i Skriget,
I Lyden af de sidste Ord, en Bristning,
Som den, hvorefter stumt sig strækker Liget.

I Hovdets Synken, Armenes Forlængelse,
I Afskedsblikkets langsomme Udslukkelse –
Var der en taaredrukken Liigbegjængelse.

Men i det lange Kys, i Favntag-Heden,
I vore Hænders Tryk, i Troskabs-Eden
Var en Tilegnelse for Evigheden.

Og i de bitre Smerter Overmandelse,
– Selv i Resignationens mørke Taare –
Var der en Himmelfart og en Opstandelse.

En Stedmorsblomst du hefted mig paa Kjolen,
Og Svalerne fløi sorte langs med Jorden –
En Tordensky opvælted sig for Solen.

»Hvor jeg foragter Digteren, som rover!
Døm ei saa strengt! Husk paa, jeg selv jo raner
Fra Dig den Sødme, som mit Digt behøver.

Min brogetklædte, brune Negerinde,
Afrikas Barn, med Hjertet fuldt af Hjemvee,
Vil hjælpe dig min Kammerdør at finde.

Ja, du har Ret! Vel maa du lee og hysse!
Enfoldigt, klodset Læberne bevæges,
Naar de vil tale, hvor de burde kysse.

En Femtenaars! En lang og smidig Unge!
Hvor luftig hendes Gang! hvor knipsk Fodskiftet!
Og i sin Trodsighed hun rækker Tunge!

Det Skjønhedsglimt, den Yndighed, jeg mægted
At liste fra dig, er paa disse Blade,
Som Sommerfuglens Vingestøv, fasthægtet.

Men ak, hvor ofte hang sig, hvad jeg roved
Af Deilighed, ved mine plumpe Fingre
Glandsløst og dødt, som Sommerfuglestøvet.

Jeg traadte dig paa Foden, da vi kjørte,
Jeg hvidsked dig i Øret, da vi dandsed,
Men du – du hverken folte eller hørte.

Det var i Nat som om jeg skulde dræbes –
Mit Veir blev væk – Jeg tænkte: Gudskelov!
Nu skal der ikke succés meer og flæbes!

Jeg knælte for dig som en ung Platoniker –
Du bad mig sidde ned, jeg gjorde som du bad –
O, Amor er den rædsomste Ironiker!

Snorlivet sad, saa Ingen kunde klage,
Skjønpletten var endnu paa hendes Hage,
Og Næsen rynked hun som fordums Dage.

Det er en nederdrægtig slet Affaire!
Hun loved mig, paa Pletten her at være
For Fem, og nu er Klokken Ti, min Kjære!

Den lysblaa Badevogn var trukket ud paa Sandet –
Man hørte Frisen af de unge Skjønne –
Det var som Lilier blomstred under Vandet.

Jeg standsede i Midten af mit Buk –
Saa sort en Lidse paa en Barm, saa hvid!
Jeg tabte Fatningen – Du var for smuk!

Hæld Vand af tusind Blomster i mit Hoved! –
Vift mig med Aftenkjølighedens Vifte!
Nu digter jeg igjen, – Gud være lovet! –

Som dette Vandfald gjennem Lundens Myrter,
I sine Elskovsdages dunkle Minder
Erindringen høithulkende sig styrter.

Naar Kysset neppe mere Kysset føler
Fordi for hidsigt Læbe Læbe brænder,
Tryk dem i Barmens hvide Sne – det kjøler.

En foretrækker Stemmens Blidhed
En Blikkets Dyb, En Læbens Sødme
Jeg bekjender mig til Hudens Marmor-Hvidhed.

Til Legetøi for mine lystne Hænder
Gav hun i Vognens Mørke mig sit Armbaand
Af Guld og Perler – daarligt Bytte, Venner!

Jeg elsker Klofterne i Mund og Hage,
Og Kindens Smilehul og Nakkens Grube,
Og fandtes ingen fleer, skal jeg ei klage.

En blegrod Albuspids veed jeg at hædre,
Naar den er rund og glat, som sjælden findes –
Men Knæets Marmorskal anstaaer mig bedre.

Tændernes skønne Stilling til hverandre
Er Tegn paa søde, sandelige Lyster –
Naturens Orden kan man ei forandre!

Interessant nok for en Skjønheds-Kjender
Er Nakkehaarets Snoening ved sit Udspring,
Men find, naar Knuden løses, hvor det ender.

Alt hvad Fornuftigt siges kan om runde
Snehvide Skuldre, har jeg sagt; til Gjengjæld
En af dem nu mig Hvilested forunde.

En Strøm af Ord, blandt stille Blomsterbuske,
Fra vore Læber perled, hastig, ivrig!
Hvorom det var – kan du, kan jeg det huske?

Som Nattergalen fløiter ved sin Bolig
Ei for at røbe Lidenskab og Attraa
Men for at lade ligegyldig, rolig

Vi vilde begge listelig med Sproget
Ved Hjælp af Tungens flydende Betonning
Gjensidig for hinanden skjule noget.

Hvorledes Haanden er saa nem og skicket
Til flygtig Gliden og til sagte Trykken,
Veed den Uskyldigste paa Øieblikket.

Paa hver en Skygge speidende hun stirred,
Og lytted efter hver en Lyd i Natten –
Beständig smukkere og meer forvirret.

Den Tid vil ogsaa komme, jeg mig troster,
Da hun vil Intet andet see og høre
End Fakkel-Glandsen, som Gud Amor ryster.

Det var saa nydeligt, da, trykt mod Barmen,
Du hvidsked til mig: Ikke meer saaledes!
Men tag mig kjønt og ærbart under Armen!

Jeg lokker ei med Slangens Bugt og Blikke;
Kun med Forstandens Rangle, Tankens Glæthed,
Besnærer jeg mit Rov – det nægtes ikke.

Utroskab er antik; da Helena sig jamred,
Og ei godvillig vilde følge Paris
Trak Venus hende selv til Sovekamret.

De mørke Lindetræers Duft var deilig!
Hun bukked sig tilbage for at aande –
O denne svage Stilling – hvor beleilig!

Det er min egen Skyld, og ingen Andens –
Bebreided du dig selv – at jeg har feilet!
Nei – hvidsked jeg – nei, det er Ægrestandens!

I Oldtiden, som græske Sagn vil sige,
Tog Jupiter det Skjønneste fra Jorden,
Og loe i Skjæget af de Dodelige.

Alt skifter om! Jeg har Jupiter kysset –
Imens jeg favner Dig han staar paa Himlen,
Kold, skjælvende – og holder Lyset!

Hvergang den store Stjerne nu bekikker
Mig eensomvandrende i Sommernatten –
Jeg løfter Næsen høit, og spodsk jeg nikker.

Undskyldning bringes herved alle Taftes
Og andre fine Dame-Klædningstykker,
Der lod sig krølle noget igaraftes!

En Hat selv, der var rynket og carreret,
Og ei saa ganske kort endda paa Skyggen,
Har ei imindstemaade mig generet.

Hvor sandt et Ord, som jeg har hørt af Flere!
At, hvø som faer den lille, hvide Finger,
Kan være sikker paa, at han faer mere.

For ret at see en blaalig Plet, som brændte
I Halsens Liliehud – med rynket Næse
Skinsygens Furie sin Fakkel tændte.

At Natten er saa mørk, det er en Lykke!
Det passer sig saa godt! Det var om Natten
At Amor gjorde sit Besog hos Psyche.

Riv dig kun løs og græd og vær kun bange!
Det er saa kjønt, at see dig Haanden vride,
Din Kamp med Lænkerne, du søde Fange!

Retsom en Halvgud, der Ambrosia nipper,
Beruset, vaklende om Skaalen fatter –
Saaledes ogsaa jeg, naar Kysset slipper.

»Godnat! Sovvel!» – O nei, endnu dog ikke!
Goddag! Godmorgen! Siden vi tog Afsked
Er der jo gaaet nogle Øieblikke.

Ved Kysset heftet i din Nakkegrube
Du gjøs og kasted dig tilbage – Hurtig
Jeg planted Kyssets Rose paa din Strube.

Jeg kunde have gjort det mere broget,
Løst Haarets tusind skønne Cataracter –
Men jeg er karrig – jeg vil gjemme noget.

Til Kys indbyder Armen, hvid og kjælen!
En deilig Tumbleplads den runde Skulder!
Men Kys paa Barmen gaae ret ind i Sjælen.

»Hvis Nogen saae os her – os to – alene!»
Hvad var det saa? Hvad andet vel at skue,
End Slyngningen af et par Blomstergrene?

Min Ven, et Raad! Du vil en Lindring føle,
Naar altfor hedt du Læbens Kys har drukket –
Ved Dig i Sneen rundtomkring at kjøle.

Omkring din Deilighed i Kreds jeg summer,
Som Bremsen om det store Lilibæger,
Og først i Nektarkalken jeg forstummer.

Forlad mig! Gaa! Min Ro, mit Liv, min Ære,
Alt staaer paa Spil! For Guds Skyld lad mig være! –
Man troer det ei! Jeg adlød – Paa min Ære!

Du kan ei undres over, at jeg varlig,
Forsigtig næsten, speider i dit Aasyn –
Du veed, jo skjønnere, desmere farlig.

Jeg fandt i Dig en øm, vellystig Kone
Forledendag – og jeg er ei Herakles –
Hvad gjør dig da med eet til Amazone?

Blomst af Salpiglossen!
Du lod, som om du snublede i Grasset,
Han hjalp dig op og gik – See dog til Tossen!

Blomst af Salvien!
Om ogsaa Mange kalde dig en Snerpe,
Dit lille Honninggjemme kjender Bien.

Blomst af Balsaminen!
Skjænk i mit Glas! hun sagde – dette Gjenskin
Paa Dugen, er min Nydelse af Vinen.

Blomst af Lupinen!
Hvert uforsigtigt Brev, du sendte, har jeg
Paa Øieblikket kastet i Kaminen.

Blomst af Jalappen!
Bevares, Frøken! jeg skal altid passe
At først gaae over Stenten, først op ad Trappen.

Blomst af Gentianen!
Du lukker Døren op, jeg lukker Døren i,
Din Mand er ude just – der har du Planen.

Neglige, du bristende!
Hvad vil du i det gamle Frøkenkloster,
Saa længe du endnu er ung og fristende?

Blomst af Levkoiën!
Tre Ellepiger saae jeg luftigt danse –
En af dem fulgte jeg i Elverhøien.

Blomst af den brune Malve!
En Bræmse hænger ved dit store Bæger,
Lad ham ei tage Alt; und mig det Halve!

Toffelblomst du søde!
Jeg havde ventet mig en streng Behandling,
Men dine Slag er smigrende og bløde.

Dunkle Skabiøse!
Igjennem Sørgedragtens Sorthed skimter
Jeg Purpur af en friskbedugget Rose!

Valmue! mørk i den marmorne Vase!
Nu har jeg seet dig! din brogede Turban!
Nu vil jeg hjem at drømme og rase!

Blomst af Potentillen!
Du er saa pæn, saa kruset og saa krøllet,
Ja selv din gamle Mand er pæn og pillen.

Blomst af den røde Diptanne!
Frygt ei, at Schawlet brænder med det samme,
Fordi i Skumringen du kommer lidt i Flamme.

Hvidblomstrende, lille Dryade!
Alpehoit boer du! mange Trapper i Veiret;
Men jeg følger dig dog i den ensomme Gade.

Blomst af Hibisken!
Lyserød smilte du til mig ved Bordet –
Men immer stum op gabende som Fisken

Blomst af Sværdlilien!
Stolt er du, og kaster haanlig med Nakken,
Men jeg blæser ad dig og hele Familien!

Blomst af Aben!
Tag du dit Strikketoi, jeg tager Bogen –
Thi ellers døe vi beggeto af Gaben.

Han læser Spisesedlen med betænksom Mine:
Hummer og Krebs, Pigvarer, Negenaugen –
Hei! giv mig et Par friske Kys, Petrine!

Ni Børn fik Rosa, hoist ulig hinanden,
Hver Unge var sin Fader op ad Dage,
Men der var ikke en, som ligned Manden.

Min Kjærlighed er evig! raabte Clara,
Idet hun vandede sin Urtepotte –
Vandkanden hvidsked: jeg er Niagara!

Hvad i mit Hjerte dybest inde ligger?
Hvad Sjælen i sin mindste Afkrog gemmer?
Min Engel, vær dog ingen Posekigger!

Vi sad i Krogen, som sædvanlig, fjasende;
De Gamle spille deres Whist; med eet
Udraabte hun: jeg troer, at du er rasende!

Stryg du din Frues Kjoler og Tistille,
Stiv hendes Kraver, Skjorter og deslige –
Lad hendes stakkels Mand i Fred, Pernille!

Om Panden Baand, om Arm og Hænder Laase,
Om Halsen firegange snoet en Lænke –
Men Munden – som er fri – hvor den kan vaase!

Din Haarlæxte Knude bringer mig i Harme –
Alting vil jeg see løst og fra hverandre,
Som dine runde, melkehvide Arme.

Guds Viisdom see! Det oser ned med Spande,
Men alt som Himlen meer og meer sig skjuler,
Du løfter op, som til Erstatning, Hanne!

Hvad Under, mine Tanker er forfløine,
Og at min Pen gjør visse, gale Streger –
Forføreske, med dine skjælske Øine –

»Lad ikke Sommerschawlet glide, Ven,
Fra Skuldren ned, jeg kunde bide den!«
Hvordan? Kan du da ikke lide den?

Lægen.

Hans Blik er naglede til Loftets Planker,
Hans Haand til Ninas Arm, hvor Pulsen banker,
Men under Teppet finder du hans Tanker.

Saamegen Fynd og Skarphed i Forstanden –
En saadan Masse Lov og Ret i Panden,
Men i en Seng saa dum som Fanden.

I alle Klubber gjør han Støi og Mudder,
Om Frihed fører han et evigt Sludder,
Og bærer altid Schawlet for en Ludder.

I Luften fire Sommerfugle tumle
Et omt Tagfat – men du, du staaer ved Muren
Nedslaaet, bitter, som den mørke Humle.